

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Mangel på arbejdskraft fører til omsætningstab på 49 mia. kr.

Af: Cheføkonom Tore Stramer og økonom Mads Jensen

I denne uge er Dansk Erhverv [udkommet med en analyse](#), der viser, at den udbredte mangel på arbejdskraft har ført til store omsætningstab for danske virksomheder. Ved udgangen af første kvartal i år manglede hhv. 42 og 43 pct. af virksomhederne i serviceerhvervene og industrien arbejdskraft. Det vil altså sige, at knap hver anden virksomhed i de to brancher ikke kunne skaffe den fornødne arbejdskraft, hvilket har hæmmet deres omsætning. Analyser viser, at danske virksomheder i perioden fra februar til april gik glip af mindst 49 mia. kr. Det er en stigning på 40 pct. siden efteråret 2021, hvor Dansk Erhverv sidst foretog analysen.

I denne uge har vi derudover fået tal for lønvæksten i starten af 2022 på DA-området. Lønvæksten steg til 3,8 pct. i årets første kvartal, hvilket er en stigning på 0,6 procentpoint, sammenholdt med fjerde kvartal sidste år. Årsagen til den høje lønvækst skal findes i den udbredte mangel på arbejdskraft. Beskæftigelsen er historisk høj, ledigheden er lav og den nuværende inflation er alle faktorer, der lægger et opadgående pres på lønnen.

Det sidste nøgletal, vi har fået i denne uge, er Danmarks Statistiks opgørelse over befolkningstvæksten. Danmarks Statistik forventer en ekstraordinær høj befolkningstvækst i 2023 som følge af en udbredt indvandring fra Ukraine. Befolkningstvæksten ventes at stige til 0,9 pct. i 2023, hvilket er den største årlige fremgang, der er registreret i statistikkens levetid siden 1970. Det er dog værd at have for øje, at prognosen er forbundet med en høj grad af usikkerhed, da det er svært at spå om krigen i Ukraine, dens udvikling og hvor mange ukrainere, der ender med at udvandre til andre lande.

Nøgletal	Side
Manglen på arbejdskraft reducerer danske virksomheders omsætning med 49 milliarder	2
Usædvanlig stærk lønvækst i starten af 2022	3
Indvandring fra Ukraine giver største befolkningstvækst i over 52 år	4

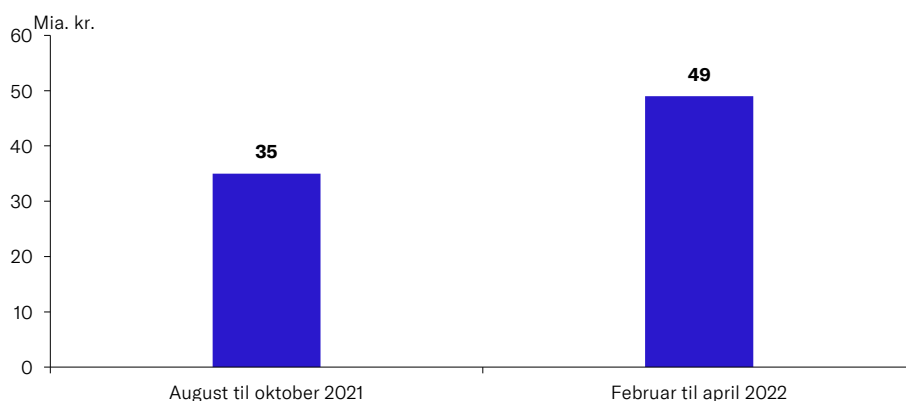

Manglen på arbejdskraft reducerer danske virksomheders omsætning med 49 milliarder

En [ny analyse fra Dansk Erhverv](#) viser, at danske virksomheder har tabt hele 49 milliarder i omsætning fra februar til april i år grundet den store mangel på arbejdskraft. Det svarer til et tab på hele 5 pct. af virksomhedernes normale omsætning. Det er ret markante tal, da man fra august til oktober sidste år også målte et omsætningstab på 35 milliarder kroner. Tal fra Danmarks Statistik viser, at 42-43 pct. af danske service- og industrivirksomheder manglede arbejdskraft ved udgangen af første kvartal. Den private sektor er altså hårdt ramt af manglende arbejdskraft efter corona og har været nødsaget til at takke nej til ordrer, hvilket hæmmer omsætningen og vækstmulighederne.

De 49 milliarder kroner er en stigning på hele 40 procent fra sidste år, hvor Dansk Erhverv sidst foretog tilsvarende analyse. Dengang gik virksomhederne glip af en omsætning på 35 mia. kr. i perioden fra august til oktober 2021. Manglen på arbejdskraft er kun blevet værre siden da og der er derfor brug for at styrke rammevilkårene for danske virksomheder – særligt med henblik på at øge udbuddet af udenlandsk arbejdskraft.

Omsætningsnedgang som følge af mangel på arbejdskraft

Kilde: Dansk Erhverv

Usædvanlig stærk lønvækst i starten af 2022

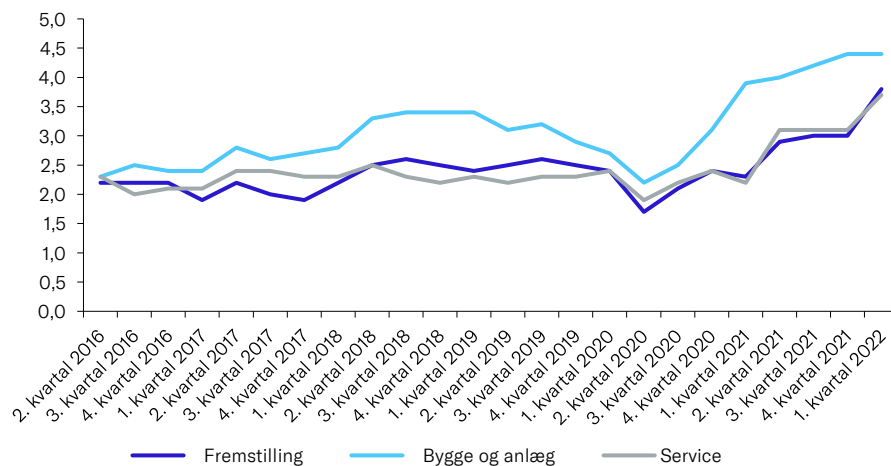
Offentliggjorte tal fra Dansk Arbejdsgiverforening onsdag viser, at lønvæksten på DA-området tiltog fra 3,2 pct. i 4. kvartal 2021 til 3,8 pct. i 1. kvartal 2022. En kvartalsvis fremgang i lønvæksten på 0,6 procentpoint er højt i en historisk kontekst. Det er dertil usædvanligt, at lønvæksten tiltager så tydeligt i årets første kvartal, hvor lønvæksten historisk ellers har været uændret eller marginalt tiltagende.

Den usædvanlige fremgang i lønvæksten i starten af året skal ses i sammenhæng med at virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft har været høj i starten af året samtidig med at manglen på arbejdskraft har været meget udbredt. De seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at omkring 40 pct. af virksomhederne inden for både detailhandlen, byggeriet og serviceerhvervene oplevede mangel på arbejdskraft som en produktionsbegrænsning i april. Dertil kan den kraftige stigning i forbrugerpriserne også have bidraget til et øget pres på lønningerne.

Ser vi fremad, så er det udsigt til en fortsat moderat fremgang i lønvæksten på DA-området. En fortsat høj beskæftigelse og lav ledighed vil i kombination med de høje forbrugerprisstigninger lægge et opadgående pres på lønvæksten herhjemme. I modsat retning trækker dog, at virksomhedernes indtjening i øjeblikket er presset af kraftigt stigende inputpriser og forsyningsproblemer, samtidig med at vækstudsigterne er blevet svækket. Dertil er der en klar forventning om, at den nuværende høje inflation er midlertidig og i vid udstrækning er isoleret til i år.

Lønudvikling inden for DA-området

Gennemsnitlig årlig ændring i fortjenesten inkl. gene i procent

Kilde: Dansk Arbejdsgiverforenings lønstatistik

Indvandring fra Ukraine giver største befolkningsvækst i over 52 år

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik tirsdag viser, at befolkningen herhjemme ventes at stige med 33.400 personer i 2022 og 50.600 personer i 2023. Det er en ekstraordinær kraftig befolkningsvækst vi ikke tidligere har set i nyere tid. Alene i 2023 ventes en befolkningsvæksten på 0,9 pct., hvilket er den største årlige fremgang der er registreret i statistikkens levetid siden 1970. Det er selvsagt meget bemærkelsesværdigt, da så store skift i befolkningstilvæksten er et historisk særsyn.

Den ekstraordinære befolkningsvækst i 2023 skal ses i sammenhæng med at 30.000 ukrainere forventes at indvandre til Danmark i år. De registreres i folketællingen ultimo året og indgår dermed i befolkningstallet for 2023. Danmarks Statistik forventer rent teknisk, at alle 30.000 ukrainere igen er udvandret senest ved udgangen af 2024. Dermed vil befolkningsprognosen som udgangspunkt kun være påvirket af den øgede indvandring fra Ukraine til og med 2024. Det er naturligvis en meget usikker antagelse, der alene er bundet op på den nuværende særlovs bestemmelse om 2 års opholdstilladelse for indvandrere fra Ukraine. Det må siges at være en hård antagelse, der skaber ekstraordinær usikkerhed om befolkningsudviklingen i Danmark over de kommende år.

Det faktiske antal ukrainere, som kommer til Danmark, vil afhænge af udviklingen i krigen, de humanitære forhold i Ukraine og de omkringliggende lande, hvilket er meget svært at tage højde for i en befolkningsprognose. Man bør derfor også tage dagens befolkningsprognose med en stor portion salt. Finansministeriet forventer fx til sammenligning i den seneste Økonomiske Redegørelse, at der ankommer 50.000 fordrevne fra Ukraine i år.

Den betydelige indvandring fra Ukraine må forventes at få en effekt på det danske arbejdsmarked og dansk økonomi. Usikkerheden er dog enorm og man bør derfor heller ikke sætte næsen op efter, at den øgede indvandring fra Ukraine for alvor vil lette virksomhedernes akutte rekrutteringsudfordringer. Finansministeriet forventer isoleret set, at 15.000 indvandrere fra Ukraine vil være beskæftigede i perioden 2022-2023.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107.